

ΛΌΓΟ

Σ

EL ARTE DE LA MENTE CIENTÍFICA

COLECCIÓN DE DOCUMENTOS CIENTÍFICOS

CON ACTAS DE LA CONFERENCIA INTERNACIONAL CIENTÍFICA Y PRÁCTICA

INTEGRACIÓN DE LAS CIENCIAS FUNDAMENTALES Y APLICADAS EN EL PARADIGMA DE LA SOCIEDAD POST-INDUSTRIAL

24 DE ABRIL DE 2020 • BARCELONA, ESPAÑA

VOLUMEN 1

DOI 10.36074/24.04.2020.v1
ISBN 978-84-544-6785-3

EUROPEAN
SCIENTIFIC
PLATFORM

ΛΟΓΟΣ

COLECCIÓN DE DOCUMENTOS CIENTÍFICOS

CON ACTAS DE LA CONFERENCIA
INTERNACIONAL CIENTÍFICA Y PRÁCTICA

**«INTEGRACIÓN DE LAS CIENCIAS
FUNDAMENTALES Y APLICADAS EN
EL PARADIGMA DE LA SOCIEDAD
POST-INDUSTRIAL»**

24 DE ABRIL DE 2020

VOLUMEN 1

Barcelona • España

E
S
P

ПОПЕРЕДНІ РЕЗУЛЬТАТИ ДОСЛІДЖЕНЬ ФІТОСАНІТАРНОГО
СТАНУ ЗЕЛЕНИХ НАСАДЖЕНЬ МІСТА ХЕРСОН
Бойко Т.О. 101

ПРОДУКТИВНІСТЬ СОРТО-ПІДЩЕПНИХ КОМБІНАЦІЙ ЯБЛУНІ У
САДУ В УМОВАХ ЛЬВІВЩИНИ
Гулько Б. 104

СУЧАСНІ СИСТЕМИ ОБРОБІТКУ ҐРУНТУ, ЯК ФАКТОР
ПОЛІПШЕННЯ ЙОГО РОДЮЧОСТІ У АДАПТИВНО-
ЛАНДШАФТНОМУ ЗЕМЛЕРОБСТВІ
Шувар І.А., Кропивницький Р.Б., Кравчук М.М. 106

6. Виявлено позитивний вплив сумісної культури просо+гречка як попередників рису на підвищення його урожайності порівняно з попередником чистий пар (70,2 ц/га проти 60,7 ц/га).

7. Проміжна культура дала змогу підвищити об'єм кінцевої продукції рису і забезпечити високий відсоток виходу рисової крупи (до 73%) і цілого ядра (97 – 99%).

Отже, галузь рисосіяння може стати високоприбутковою за рахунок введення у меліоративні поля гречки й проса, що сприятиме підвищенню економічного статусу рисосійних господарств (збільшення виробництва зерна і супутніх йому культур), стабілізації агрономічної обстановки рисових чеків (покращання агрохімічних та – фізичних властивостей ґрунтів, зменшення забур'янення), а також екологічної обстановки прилеглої території (зниження хімічного навантаження).

Оскільки рисові системи розміщені вздовж узбережжя Чорного моря, яке має статус курортної зони із суворим санітарним режимом, культура гречки й проса як складова біологічно-інтенсивного землеробства, може з успіхом стати елементом природозахисної ресурсозберігаючої технології вирощування рису.

Список використаних джерел:

- [1] Аверчев, О. В. (2013) Умови формування врожаю круп'яних культур у післяжнивних посівах за різних біокліматичних умов вирощування. Таврійський науковий вісник: збірник наукових праць. Херсон: Гринь Д.С., Вип. 86, 8-13.
- [2] Популиди, К.Х. (1986) Поукосное и пожнивное возделывание промежуточных посевов. Киев: Высшая школа.
- [3] Криницька, Л.А. (1999) Проміжна культура гречки в меліоративному полі рисової сівозміни. Таврійський науковий вісник: збірник наукових праць. Вип. 10. Херсон: Айлант, 30-36.

DOI 10.36074/24.04.2020.v1.36

ПОПЕРЕДНІ РЕЗУЛЬТАТИ ДОСЛІДЖЕНЬ ФІТОСАНІТАРНОГО СТАНУ ЗЕЛЕНИХ НАСАДЖЕНЬ МІСТА ХЕРСОН

Бойко Тетяна Олексіївна

канд. біол. наук., доцент кафедри лісового та садово-паркового господарства
ДВНЗ «Херсонський державний аграрний університет»

УКРАЇНА

Підвищення техногенного навантаження в урбанізованих екосистемах призвели до порушення фізіологічних характеристик деревних рослин-едифікаторів міста Херсон. Зважаючи на перестиглий вік переважної більшості насаджень, відсутність регулярного догляду, не дотриманням правил карантину призвели до погіршення санітарного стану декоративних насаджень міста, до зниження естетичних якостей угруповань. Виявлення низки

захворювань та шкідників, встановлення заходів боротьби з ними становить значний науковий та практичний інтерес.

В ході досліджень встановлено, що найбільш поширеними хворобами деревних рослин території дослідження є хвороби листя, стовбурові та кореневі гнілі, які зовні проявляються утворенням плодкових тіл та руйнуванням деревини.

Серед хвороб листя найтиповішими для деревних видів міста Херсон є борошниста роса дуба (збудник *Microsphaera alphitoides* Griff, et Maubl.), клена (збудник гриб *Uncinula aceris* Sacc.), борошниста роса бузку (*Mikrosphaera syringae* (Schwein.) H.Magn). Хвороба характеризується утворенням на уражених частинах рослин (листках, молодих пагонах, плодах) грибниці у вигляді білих або сіруватих борошнистих поволок. Причому уражені майже всі екземпляри дуба звичайного. Серед досліджених екземплярів бузку звичайного 54% уражені борошністою росою. Дорослі екземпляри кленів гостролистих та кленів звичайних майже не уражаються борошністою росою. Однак молоді саджанці та сіянці уражаються майже на 100%. Борошниста роса ясена зеленого (*Fraxinus lanceolata* Borkh.), викликається грибами *Phyllactinia guttata* (Wallr.) Lev. Ураженими виявились 22% досліджених екземплярів ясена [1].

Наступною за поширенням хворобою деревних рослин у насадженнях міста є іржа. Іржасті гриби – досить численна група облигатних паразитів, вузько спеціалізованих, які часто уражають деревні рослини міста. Досить часто від іржи страждають насадження *Rosa canina* L. та сортові кущові рози. Збудником хвороби є гриб *Phragmidium mucronatum* (Pers.) Schltld. [2]. Найбільше уражаються грибом листки шипшини, але також уражаються зелені пагони. Такі пошкодження призводять до передчасного засихання листків та черешків, їх раннього опадання, як наслідок виснаження рослини та частковому вимерзанню рослин взимку.

Гриб *Melampsora pinitorqua* Rostr. викликає іржу *Populus alba* L. На листках тополі з нижнього боку утворюються характерні уредініопустули, які пізніше трансформуються у темно-бурі теліопустули. Листя часто некротизується та передчасно опадає [1]. Хвороба небезпечна для поряд розташованих посадок сосни звичайної, особливо для її молодих саджанців. Еціальна стадія гриба викликає хворобу сосновий вертун та призводить до викривлення молодих пагонів та їх всихання.

Під час інвентаризації та маршрутних обстежень насаджень міста виявлено поширення дереворуйнівних грибів, що спричиняють різноманітні стовбурові гнілі, які відрізняються характером і ступенем руйнування деревини [1]. Це переважно трутовики – справжній, несправжній, лускатий, сірчано-жовтий.

Трутовик справжній (*Fomes fomentarius* (L. ex Fr.) Gill.) трапляється на *Aesculus hippocastanum* L. і *Tilia cordata* Mill., *Populus nigra* L., *P. alba* L., *Acer negundo* L., *Salix matsudana* L. як в паркових насадженнях так і в насадженнях вздовж доріг.

Трутовик несправжній (*Phellinus igniarius* (L. ex Fr.) Quel.) паразитує на *Populus nigra* L., *Betula pendula* Roth., *Alnus glutinosa* (L.) Gaerth., *Salix alba* L., *Acer negundo* L., *Fraxinus excelsior* L.

Трутовик лускатий (*Polyporus squamosus* (Huds.) Fr.) уражає *Juglans regia* L., *Ulmus laevis* Pall., *Acer negundo* L., *Quercus robur* L., *Fraxinus excelsior* L. та види плодкових дерев (зокрема *Malus domestica* (Borkh.) Borkh.).

Трутовик сірчано-жовтий (*Laetiporus sulphureus* (Bull.) Bond. Et Sing) – викликає червоно-буру ядрову гниль стовбурів дерев родів *Quercus* L., *Fraxinus* L., *Acer* L., *Salix* L., *Populus* L., *Robinia pseudoacacia*, *Picea* A. Dietr.

Трутовик сливовий уражає широкий спектр плодкових порід, а також *Prunus cerasifera* var. *Pissardii* (Carriere) Koehne.

Глива звичайна (*Pleurotus ostreatus* (Jacq. ex Fr.) Quel.) викликає світлу ядрово-заболонну гниль листяних порід. Гриб є слабким паразитом, трапляється на стовбурах та пеньках, в'язів, кленів, осики, берези, верби, липи, тополі.

Picea pungens уражається *Heterobasidion annosum* (Fr.) Bref. S.Str.

У міських насадженнях Херсону рослини *Juniperus virginiana* та *Thuja occidentalis*, часто уражаються грибами, які викликають ракові захворювання, некрози кори гілок, усихання гілок, іржу, шютте, альтернarioз та фузаріозне в'янення. Також широкий спектр шкідників уражає хвою та гілки рослин: **Aphididae**, *Parthenolecanium fletcheri*, *Cinara juniperi* De Geer, *Carulaspis juniperi*, *Planococcus vovae*, *Dichomeris marginella* (Fabricius), *Oligotrophus juniperinus*, *Pentamerismus oregonensis*.

Спектр шкідників, які уражають деревні рослини зелених зон міста Херсон, досить різноманітний. Одним з найпоширеніших шкідників листя є *Hyphantria cunea* Drury, часто цілі гілки скелетуються та затягуються павутинням [3]. На території дослідження найбільше уражаються *Acer negundo* L. та *Sambucus nigra* L.

Посадки *Aesculus hippocastanum* L. уражені *Cameraria ohridella* L. Листя деяких екземплярів *Tilia platyphyllos* Scop. та *Tilia cordata* Mill. пошкоджуються *Etiophyes tiliae* Nal. Посадки *Buxus sempervirens* L. Страждають від *Psylla buxi* L. та *Cydalima perspectalis* (Walker, 1859). Листя *Quercus robur* подекуди уражені *Diplolepis quercusfolii* Linnaeus (1758).

Різноманітні кліщі уражають види роду *Clematis*, *Ampelopsis aconitifolia*, *Hedera helix*, *H. colchika*, *Hydrangea petiolaris*, *Vitis vinifera*. Попелицею уражаються листя *Cercis siliquastrum* L., *Campsis radicans*, *Hedera helix*, *Hydrangea petiolaris*, *Lonicera caprifolium*, *Periploca graeca* [4].

В результаті проведених досліджень було встановлено, що хворобами уражаються 25 видів деревних рослин. Найбільш ураженими виявились *Fraxinus excelsior* L., *Acer platanoides* L., *Populus italica* (Du Roi) Moench, *Prunus divaricata* Ledeb., *Rosa canina*, *Robinia pseudoacacia* L. тощо. Серед хвороб найбільш поширеними виявились борошниста роса, іржа та стовбурові гнилі. Шкідники деревних рослин пошкоджують 27 порід. Вразливими до дії патогенних організмів є *Aesculus hippocastanum*, *Quercus robur* та *Buxus sempervirens*.

Появі уражень та захворювань сприяють перестиглий вік насаджень, велике рекреаційне навантаження на зелені зони. Тому на території дослідження рекомендується проведення рубок формування та вибіркового санітарних рубок, а також регулярне та своєчасне проведення агротехнічних заходів.

Список використаних джерел:

- [1] Бойко, Т.О. (2015). Результати попереднього фітопатологічного обстеження деревних рослин дендропарку Херсонського державного аграрного університету. Таврійський науковий вісник. (94). 118–124.
- [2] Станчева, Й., Роснев, Б. (2005). Атлас болезней сельскохозяйственных культур. Болезни декоративных и лесных культур. (Том 5. 247 с.). София-Москва.
- [3] Белова, Н.К., Куликова, Е.Г., Шарапа, Т.В., Сураппаева, В.М., Беднова, О.В., Белов, Д.А. (1998). Вредители зеленых насаждений. Лесной вестник. (2). 40–52.
- [4] Бойко, Т.О., Дементьева, О.І., Котовська, Ю.С. (2019). Оцінювання біолого-екологічних властивостей деревних ліан в умовах міста Херсон. Науковий вісник НЛТУ України. (29). № 5. 31–35.

DOI 10.36074/24.04.2020.v1.37

**ПРОДУКТИВНІСТЬ СОРТО-ПІДЩЕПНИХ
КОМБІНАЦІЙ ЯБЛУНІ У САДУ В УМОВАХ ЛЬВІВЩИНИ**

ORCID ID: 0000-0002-5915-9564

Богдан Гулько

кандидат сільськогосподарських наук, доцент
Львівський національний аграрний університет

УКРАЇНА

В результаті селекційної роботи виробництву щорічно пропонують нові сорти, а також і підщепи яблуні. Однак для перевірки їх переваг над актуальним асортиментом слід проводити багаторічні дослідження в кожній ґрунтово-кліматичній зоні зокрема.

Поширення клонових підщеп зростає з кожним роком особливо затребуваними є карликові та напівкарликові підщепи. Дослідженнями встановлено, що у карликових і сильнорослих дерев асимільанти, що утворюються під час фотосинтезу, розподіляються по різному. Так, у карликового дерева близько 80% асимільантів іде на утворення плодів, закладку плодівих утворень на наступний рік і лише 20% - на утворення деревини. А у сильнорослих дерев 47% асимільантів використовується на утворення плодів і 63% - на утворення деревини [3].

Повну і об'єктивну оцінку новим сортам та клоновим підщепам можна дати лише при їх послідовному, тривалому та поетапному вивченні в маточнику, розсаднику і саду. Особливий інтерес викликають нові імунні до парші сорти яблуні, оскільки впровадження їх у промислове виробництво дозволяє значно зменшити кількість фунгіцидів для захисту від цієї хвороби [1].

Вивчення продуктивності імунних до парші сортів яблуні проводили в саду на дослідному полі кафедри садівництва та овочівництва ім. проф. І.П. Гулька, яке входить до складу ННЦ Львівського НАУ.

В дослід було включено інтродуковані сорти яблуні імунні до збудника парші яблуні: Флоріна, Райка, Топаз, Смеральда та Голд Раш на клонових підщепах: 62-396, 62-223 та ММ.102. За контроль використовували імунний до